

Accelerationskontor för att underlätta industrins omställning
KN 2024:05

Klimat- och Näringslivsdepartementet

Årsredovisning - Accelerationskontoret för att underlätta industrins omställning

I enlighet med kommittédirektiv 2024:57 ska Accelerationskontoret för att underlätta industrins omställning *senast den 31 december 2024 redovisa den verksamhet som bedrivits och planerna för det fortsatta arbetet.*

Det gröna Accelerationskontoret ska underlätta industrins omställning och stödja regeringen i att stärka konkurrenskraften för företag i Sverige genom att aktivt främja koordinering av offentliga och privata aktörer som deltar i samhällsomvandlingen. I uppdraget ingår att ta fram förslag till lösningar på målkonflikter för industrins gröna omställning, samt proaktivt initiera åtgärder innan problemen uppstår. I uppdraget ingår dessutom viss kartläggning- och analysuppgifter.

Sedan kontorets start i augusti 2024 har fokus framför allt varit att bygga upp ett brett kontaktnät samt att få en uppfattning om de behov och utmaningar som finns i Sverige för att genomföra den gröna omställningen. Innan årsskiftet kommer kontoret att ha haft närmare 200 möten med företag, myndigheter, branschorganisationer, kommuner och regioner. Till det kan läggas telefonsamtal och informella möten med fokus på att lösa uppstådda problem.

Uppstartsfasen

Tid sedan starten har bla lagts på att fastställa rätt kompetenser, rekrytering samt att anpassa kontoret administrativt. Antalet medarbetare har succesivt utökats. Kontoret bemannas sen i början på oktober av två nationella industrisamordnare, varav den ena personen arbetar 50 % fram till årsskiftet.

Därtill utgörs kontoret av fyra tjänstemän; en huvudsekreterare, en senior analytiker, en analytiker samt en kommunikations- och pressansvarig.

Tid har lagts internt på att analysera direktiven vilka har operationaliserats i form av en arbetsplan med uppsatta mål och tidsramar samt en verksamhetslogik som rapporteras i detta dokument.

Intresset och efterfrågan på Accelerationskontoret är stort. Stor del av tiden läggs på att hantera inkommande förfrågningar om möten och deltagande vid olika näringslivs- och sektors- och regionala event. Möten har genomförts med företag, regioner, kommuner, länsstyrelser, branschorganisationer och andra aktörer. I diskussionerna återkommer hinder i etableringsprocesser som t ex utebliven kontakt med statliga myndigheter och aktörer, brist på samspel mellan statliga myndigheter, brist på tidplaner hos statliga aktörer som bl a omöjliggör investeringsbeslut, länsstyrelsernas olika sätt att utöva sitt arbete som myndighet, överbyråkratisering, effektbrist, markupplåtelse, långa handläggningstider, oförutsägbara tillståndprocesser, brister i infrastrukturen, utmaning med kompetensförsörjning och brist på bostäder i utvecklingsregionerna.

Mötena har resulterat i att Accelerationskontoret jobbar med ett antal olika företag för att hjälpa till att lösa de hinder och problem specifikt kopplat till företagets investering eller etablering.

Fem förslag till att accelerera industrins gröna omställning

Accelerationskontoret skickade den 30 oktober 2024 in ett antal punkter som bör omhändertas av Regeringskansliet för att accelerera industrins gröna omställning.

- 1) *Ge tillståndsmyndigheter i uppdrag att sätta tidplaner för beslutsfattande*
En stor anledning till långa ledtider och handläggningstider vid tex investeringar och expansioner är det faktum att det sällan inom myndigheterna sätts tidsplaner eller slutdatum för olika processer.
- 2) *Internt beslutade riktlinjer och föreskrifter som får stora konsekvenser skall snabbremitteras externt*
Riktlinjer/föreskrifter kan få stora följd effekter på omvärlden samt i vissa fall gå stick i stäv med den politiska önskan. Det är rimligt att interna riktlinjer/föreskrifter av betydande karaktär skickas på extern

snabbremiss för att på ett tidigt stadié göra dessa både bättre och väl förankrade.

- 3) *Ge statliga myndigheter ett konsultativt uppdrag*
Många myndigheter kommer in flera år för sent i beslutsprocesserna eftersom de enligt egen utsago inte har konsultativa uppdrag. När de sedan stoppar projekten har det hunnit gå flera år i onödan.
- 4) *Riksintressemyndigheter skall inte överklaga andra riksintressemyndigheters beslut*
Staten behöver på ett tydligare sätt samordnas. Oftast innebär detta agerande i sig flera års fördröjning i beslutsprocessen.
- 5) *Försvarsmaktens deltagande i samhällsbyggandet bör förtydligas*
Försvarsmakten är en viktig part vid planering av etableringar. Myndigheten bör ha en plan för hur svarstiderna mäts och följs upp, hur ärenden som kommer in kan prioriteras samt hur kontaktytan in i myndigheten kan tydliggöras.

Verksamhetslogik

Accelerationskontoret utgår från direktivets mål och uppgifter samt de två förordnanden i vilka Industrisamordnarna utsetts. Vi uttolkar direktivet och förordnandena som innehållande två kategorier av uppgifter som kräver sina egna arbetssätt, verktyg och mål. Vi har därför valt att dela upp verksamheten i två spår; **fall-arbete** (case) och **analysarbete**.

Arbetet med olika fall

Accelerationskontoret har i direktivet ”uppgiften att samordna komplexa industrietableringar”¹. Det vill säga engagera kontoret i hanteringen av specifika fall.

Det finns ett tydligt värde i ett fokus på enskilda industrietableringar av vikt för den gröna omställningen. En stor del av Sveriges samlade utsläpp av växthusgaser kan härledas till ett begränsat antal anläggningar och företag, vars omställning måste bli lyckad för att Sverige ska åstadkomma en ordnad

---

¹ Vilket inkluderar företagsetableringar och företagsexpansioner av vikt för gröna omställningen i industrin.

och lönsam omställning. Att lösa konkreta knutar i enskilda fall har potentiellt betydande effekt för Sverige ekonomi och utsläpp.

Samtidigt är det så att djävulen i detaljerna framträder tydligast i skarpt läge. Svenska myndigheter, insatser och ramvillkor kan se fullt tillräckliga och ändamålsenliga ut i teorin, men in praktiken interagera på oförutsedda och elakartade sätt. Arbete i konkreta fall kan därmed leda till stort lärande om helheten. Det är också i skarpt läge som det finns möjlighet att leda genom exempel, testa nya mer effektiva arbetssätt i praktiken samt skapa innovations- och omställningsfrämjande myndighetskulturer.

Arbetssätt och verktyg

Det mest särpräglade verktyget som Accelerationskontoret har att tillgå är att Industrisamordnarna har mandatet att agera förhandlingsperson och ingå avsiktöverenskommelser². Vi tolkar detta mandat som att Accelerationskontoret har rätt att göra vissa förpliktigande åtaganden för statens räkning, under de begränsningar som anges i direktivet. Vi tolkar även mandatet som att Accelerationskontoret har rätt att föreslå avsiktöverenskommelser mellan offentliga och privata aktörer, inklusive tidsplaner.

Accelerationskontoret har även mandatet att inrätta de forum och/eller plattformar som behövs för att säkerställa förutsättningar för en fruktsam och lösningsorienterad dialog. I praktiken tolkar vi detta mandat som att Accelerationskontoret bland annat har rätt att kalla berörda myndigheter till bordet och förvänta oss att de dyker upp.

Tillväxtverket har tilldelats medel för perioden 2024-2026 som enligt uppdragstexten³ ska samordnas med Accelerationskontoret. Medlen kan användas till analyser, pilotinsatser och projektverksamhet och får användas för att medfinansiera insatser hos andra berörda myndigheter. Accelerationskontoret tolkar detta uppdrag som att vi har mandat att, i samverkan med Tillväxtverket, bland annat stötta och medverka i regulatorisk försöksverksamhet som syftar till mer effektiva och innovativa arbetssätt.

---

² Det anges i direktivet en graderad lista av uppgifter; "Verka för att överenskommelser nås", "förhandla avsiktöverenskommelser", "förhandla överenskommelser med förbehåll för efterföljande rättsliga prövningar samt regeringens och i förekommande fall riksdagens godkännande."

³ Se; Uppdrag till Tillväxtverket att genomföra insatser för industrins konkurrenskraft och gröna omställning.

Analysarbete

Analysarbetet genomförs huvudsakligen i projektform för att svara upp mot de specifika analysuppdrag som anges i direktivet. Detta arbetar kontoret löpande med.

Arbetet med kommunikation

Accelerationskontoret kommunicerar strategiskt, effektivt och proaktivt. Kommunikationen ska bidra till att;

- kännedomen och intresset om vårt uppdrag ökar
- förtroendet stärks
- kontoret bjuds in och initierar till relevanta nätverk/möten/konferenser
- relationer med relevanta aktörer inom de utpekade casen skapas och stärks.

Accelerationskontoret har från starten i augusti deltagit i ca 200 möten och kommunicerat om uppdraget.

Arbete framåt samt tidsplan

Kommittén arbetar löpande och systematiskt med tidsplan, deadlines och uppfyllnad av delmål som preciseras i kommittéedirektivet.

- Arbetet med kartläggning av pågående företagsetableringar samt sammanställning av pågående utredningar är påbörjad
- December 2024 – möte med statssekreterare
- Senast 31 dec 2024 – årsredovisning till Regeringskansliet av den verksamhet som bedrivits och planer för det fortsatta arbetet 2025
- Dialog med Tillväxtverket maa uppdraget att ”genomföra insatser för industrins konkurrenskraft och gröna omställning”
- Q1 2025 – Möte med tjänstemannagrupp Regeringskansliet
- Q2 2025 – Möte med statssekreterare
- År 2025-2026 - Löpande arbete med problemlösning och analyser